

ARALIQ DƏNİZİNİN BALACA CƏNNƏTİ

Malta kiçik ada dövlətidir. Xəritədə qabarıq görünür, lakin bütün il boyu isti, rahat iqlimi, təmiz mavi dənizi, zəngin tarixi və mehriban sakinləri ilə dünyanın hər yerindən turistlərə qucaq açır.

TƏRANƏ MƏHƏRRƏMOVA
taranamaharramova@kaspi.az

“Maltaya ilk səfərinizdir? Ölkəmizə xoş gəlmisiniz. İnanıram ki, zövq alacaqsınız...” Hava limanından bizi paytaxt Vallettaya aparan güclü taksidən sürücüsü ilə qısa dialoqdan sonra ilk diqqətimizi çəkən ada-şəhərin təmiz küçələri olur: “Bu şəhərdə ideal təmizlik var”, - deyərək bir-birimizə söyləyirik.

Aralıq dənizinin balaca cənnəti bizi belə xoş qarşılayır...

Malta kiçik ada dövlətidir. Xəritədə qabarıq görünür, lakin bütün il boyu isti, rahat iqlimi, təmiz mavi dənizi, zəngin tarixi və mehriban sakinləri ilə dünyanın hər yerindən turistlərə qucaq açır.

Ada Beynəlxalq Risk Hesabatı (BMT) tərəfindən yaşamaq üçün ikinci ən təhlükəsiz ölkə seçilib. Bunun bir səbəbi də adada miqrantların olmamasıdır. “Qonşu Siciliya ilə müqayisədə adada cinayət nisbəti olduqca aşağıdır. Hətta ictimai yerlərdə cibgiriş hallarda qeyd alınır: oğurluq daha çox park edilmiş avtomobillərdən olur. Bununla belə, böyük məbləğdə pul və sənədlərin oteldə təhlükəsiz saxlamaq məsləhət görülür”, - deyərək yerli sakinlər bildirirlər.

Maltada iqtisadi çətinlik yoxdur. Demək olar ki, hamının evi var. Maltalıların əksəriyyəti xristianlığı qəbul edib. “Yerlilər çox ünsiyyətcildir. Əcnəbilərdən harada işlədiklərini, nəyə maraqlı olduqlarını, hansı məqsədlə gəldiklərini soruşmaqdan həzz alırlar”, - deyərək eşitdiyimiz fikirlər səfər boyu özünü doğruldur.

Malta 150 ildən artıq ingilis müstəmləkəsi olub. Hazırda adanın iki rəsmi dili

var: ingilis və Malta dilləri. Ada əhalisinin əksəriyyəti ingilis dilində danışır və adanın məşhur qəzetlərinin çoxu ingilis dilində nəşr olunur. Dil məktəblərinə artan tələbatla görə, üstəlik İngiltərə ilə yerli tarixi əlaqələr adanı Avropanın aparıcı dil mərkəzlərindən birinə çevirib.

MƏDƏNİ CƏNNƏT

Malta - mədəniyyət və tarix, əyləncə və istirahətin unikal vəhdətidir. Adanı “mədəni cənnət” də adlandırmırlar. Turistlər burada qədim məbədlərdən, orta əsr şəhərləri və kilsələrindən, möhtəşəm paytaxt qalalarından başlayaraq heyrətəliman mənzərələri ilə tanış olur, köhnə və yənin maraqlı birləşməsinə görür, heç vaxt tərk etmək istəmədikləri ritm tapa bilirlər. Sahibkarlar Maltaya investisiya yatırmaqla dünyanın 165 ölkəsinə səyahət hüququ verən pasporta sahib olurlar. Adada ev almaq da yaşamaq izni almağa kömək edir.

Ölkədə tibb yaxşı inkişaf edib. Tibbi turizm tətbiq olunur, cavanlaşma və arıqlamağa yönəlmis sağlamlıq turları populyardır.

İSTEHKAM ŞƏHƏRİ

Paytaxt Valletta Maltanın əsas turizm mərkəzidir. 16-cı əsrdə Müqəddəs İoann ordeninin cəngavərləri tərəfindən qurulmuş istehkam şəhəridir. Şəhər YUNESKO-nun Ümumdünya İrsi Siyahısına daxildir. Valletta Avropada inkişafı əvvəlcədən planlaşdırılmış layihələrə əsasən qurulan ilk şəhərdir.

Zaman-zaman ölkənin mədəniyyətinə ingilislər, ərəblər, yunanlar, normanlar və ispanlar təsir ediblər. Şəhərin küçələrini

gəzdikcə müxtəlif mədəniyyətlərin izləri hopmuş memarlıq nümunələrini seyr edərsən. Ən çox maraq doğuran isə heç yerdə rastlaşmadığın rəngli eyvanlardır.

“Ada zaman-zaman Hollivud kino sənayesinin çəkiliş meydanına çevrilib. “Qadiator”, “Taxtların oyunu”, “Kapitan Phillips” və s. filmlər Malta adalarında çəkilib”, - deyərək bələdçilər filmlərin çəkildiyi məkanlarla turistləri tanış edirlər.

Adanın yayı isti, qışı ilq keçir. 50 ildən bir qar görəndə sevinirlər. Bu iqlim turistlərin bütün fəsillərində Malta adalarını (Malta, Qozo və Komino) kəşf etməyə və açıq havada vaxt keçirməyə sövq edir.

Malta dəniz tətili üçün əfsanəvi adadır. Yay mövsümünün başlaması ilə hər il minlərlə turist Maltaya axışır. Yerlilərdən “Çimərliyə necə getmək olar?” deyərək soruşsanız, “Hansı? Ağ, qırmızı və ya çəhrayı qumlu, yoxsa çınqıllı, qayalı və ya “vəhşi” çimərliyi istəyirsiniz?” sözlərini eşidəcəksiniz.

Adada mükəmməl nəqliyyat sistemi var. Siz avtobusa minər, taksidən istifadə edərək, avtomobil icarəyə götürər və ya Sliemadan Vallettaya üzən gəmiyə və ya Gozo adasına bərə ilə gedə bilərsiniz. Avtobus xidməti Maltanın bütün yaşayış məntəqələrini birləşdirir. Taksiləri xüsusi dayanacaqda tapmaq, küçədə saxlamaq və ya onlayn sifariş etmək olur.

Adada turistlərin üstünlük verdiyi “Üç şəhər” turları çox məşhurdur. İki avro ödəməklə kiçik taxta qayıqlarla bu şəhərdən digər şəhərə rahatlıqla getmək mümkündür. Müasir katamaranlar isə Maria Doloresdən turistləri dəniz yolu ilə Siciliyaya çatdırır.

ADADA YAŞAMAĞIN ÜSTÜNLÜYÜ

Ənənəvi Malta mətbəxi Avropa və ərəb ənənələrinin qarışığıdır və yerli ləzzətli sız şəkildə birləşir. Burada balıq və dəniz məhsulları, tərəvəz və ədviyyatlara çox önəm verilir. Adanın yeməkləri yaxınlıqdakı İtaliyanın mətbəxinə xatırladır, lakin onlarda şərqli, xüsusən cənublu dadları daha qabarıqdır. Maltalıların menyusunda balıq və dəniz məhsulları da var, lakin kifayət qədər bahadır (30-45 avro).

Adaya gələnlər burada qaldıqları müddətdə yaxşı həyat şərtlərindən zövq alırlar. Münasib yaşayış qiymətləri adanı tətillik üçün seçməyin səbəblərindən biridir.

Yerli mətbəxdə zeytun yağı üstünlük təşkil edir. “Malta mətbəxi Malta tarixini əks etdirir. Burada ənənəyə hörməti saxlayırlar. Axı adada yeməklər əvvəllər daş ocaqlarda, yavaş odda bişirilirdi”, - deyərək müxtəlif növ balıq və ədviyyatlarla bişmiş yeməklərini təqdim edirlər. Maltada türk lokantaları da gözə dəyir. Türklər də əlverişli iqlimi və iqtisadi vəziyyətinə görə işləmək üçün adanı seçirlər. Kafedə çalışan gənc türk qızı Türkiyə ilə müqayisədə adada yaşamağın daha əlverişli olduğunu söylədi: “Maltada çalışarkən ən azı hər ay 200 avro qənaət edə bilərəm. Ancaq Türkiyədə bu, mümkün deyil. Adada minimum əmək haqqı 1200 avrodur. Burada hər kəsin işi var”.

Malta - romantizm axtaran insanlar üçün yaxşı tətillik yeridir. Bura səfər etsəniz, şəhər və kəndlərdə il boyu keçirilən festivalların iştirakçısı olmaq şansınız da var.

